

Sähköinen asiointi tulee - pääsevätkö kaikki mukaan?

Sanna Kaijanen
Vanhus- ja lähimmäispalvelun
liitto Valli ry
Ikäteknologiakeskus
15.6.2017

Vallin Ikäteknologiakeskus ikäihmisen hyvän arjen tukena

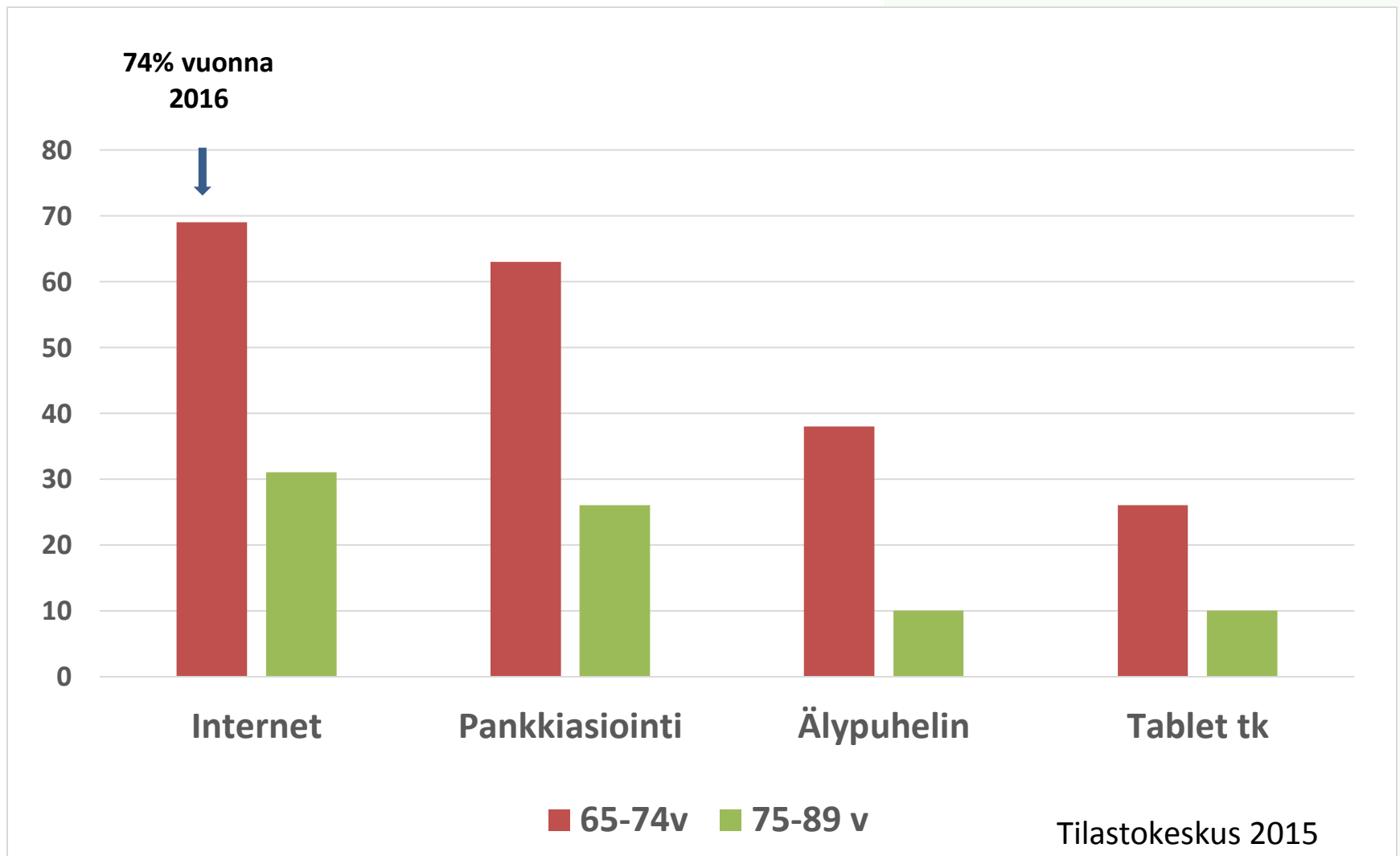
- Edistämme ikäihmisten osallisuutta digitalisaatiossa.
- Tuomme käyttäjien äänen kuuluviin teknologisoituvassa yhteiskunnassa.
- Kokoamme ja välitämme ikäteknologiaan ja digitalisaatioon liittyvää tietoa, kokemuksia sekä hyviä käytäntöjä.
- Lisäämme yhteistyötä ja verkotamme järjestöjä, asiantuntijoita ja kehittäjiä.
- Toteutamme seminaareja, koulutuksia ja opintokäyntejä.
- Osa Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n toimintaa.
- Sosiaali- ja terveysministeriö tukee Veikkauksen tuotoilla

Ikäihmiset ja sähköinen asiointi

- Yhä useampi palvelu ensisijaisesti verkossa
- Mutta miten ikäihmiset asioivat netissä? Mitä palveluja käyttävät? Millaisia haasteita kohtaavat?
- Kuinka moni on tunnistautunut sähköisesti?
- Keneltä saavat apua – ja keneltä sitä toivoisivat?
- Vastauksia kerättiin tammi-maaliskuussa 2017
- Vastaajia 870

Internetin käyttö ja asiointi

Onko ns. poistuva ongelma?

- Uudet teknologiat!

Netittömiä:

- 10% 55-64 v. -> 75 000
- 26% 65-74 v. ->161 000
- 69% 75-89 v. ->342 000

Tilastokeskus 2016

Miten ikäihmiset asioivat netissä?

- Verkossa vastanneista n. 90% oli hoitanut omia asioitaan netissä
- Paperilla vastanneista yli 40% (lähes 200 henkilöä) ilmoitti, ettei ollut koskaan hoitanut asioitaan netissä
- Reilu kolmannes (lähes 150 henkilöä) kertoi omaisen asioineen hänen puolestaan
- 24% kaikista vastanneista eli yli 200 henkilöä ei ollut koskaan tunnistautunut sähköisesti, paperilomakkeella vastanneista vain reilu puolet oli tunnistautunut sähköisesti
  - Välineiden puute
  - Ei ole käyttänyt palvelua joka vaatisi tunnistautumista
  - Osaamisen heikkous
  - Huono luottamus tietoturva-asioihin

Mitä netissä tehdään?

1. Pankkipalvelut
(97 % / 88 %)

2. OmaKanta
(82 % / 54 %)

3. Terveyskeskuksen palvelut
(63 % / 38 %)

4. Verotoimiston palvelut
(56 % / 29 %)

1. Aikataulujen ja reittien
selvittäminen
(86 % / 40 %)

2. Matkalippujen ja lomamatkojen
ostaminen
(65 % / 24 %)

3. Ostosten tekeminen
(60 % / 17 %)

43 %

paperilomakkeella
vastanneista
ei ole ostanut
verkosta mitään
eikä edes tutkinut
aikatauluja
tai reittejä

Avun saanti

- Paperilla vastanneista 67% ilmoitti saaneensa apua asiointiin
- Verkossa vastanneista 53% oli saanut apua
- Apua on saatu eniten lapsilta, ystäviltä, vertaisopastajilta, työväenopistoilta ja kirjastoista
- Apua toivottiin saatavan omassa kodissa, vertaisopastajien opastuspisteessä, kirjastossa ja yhteispalvelupisteessä

Tunnistautuminen

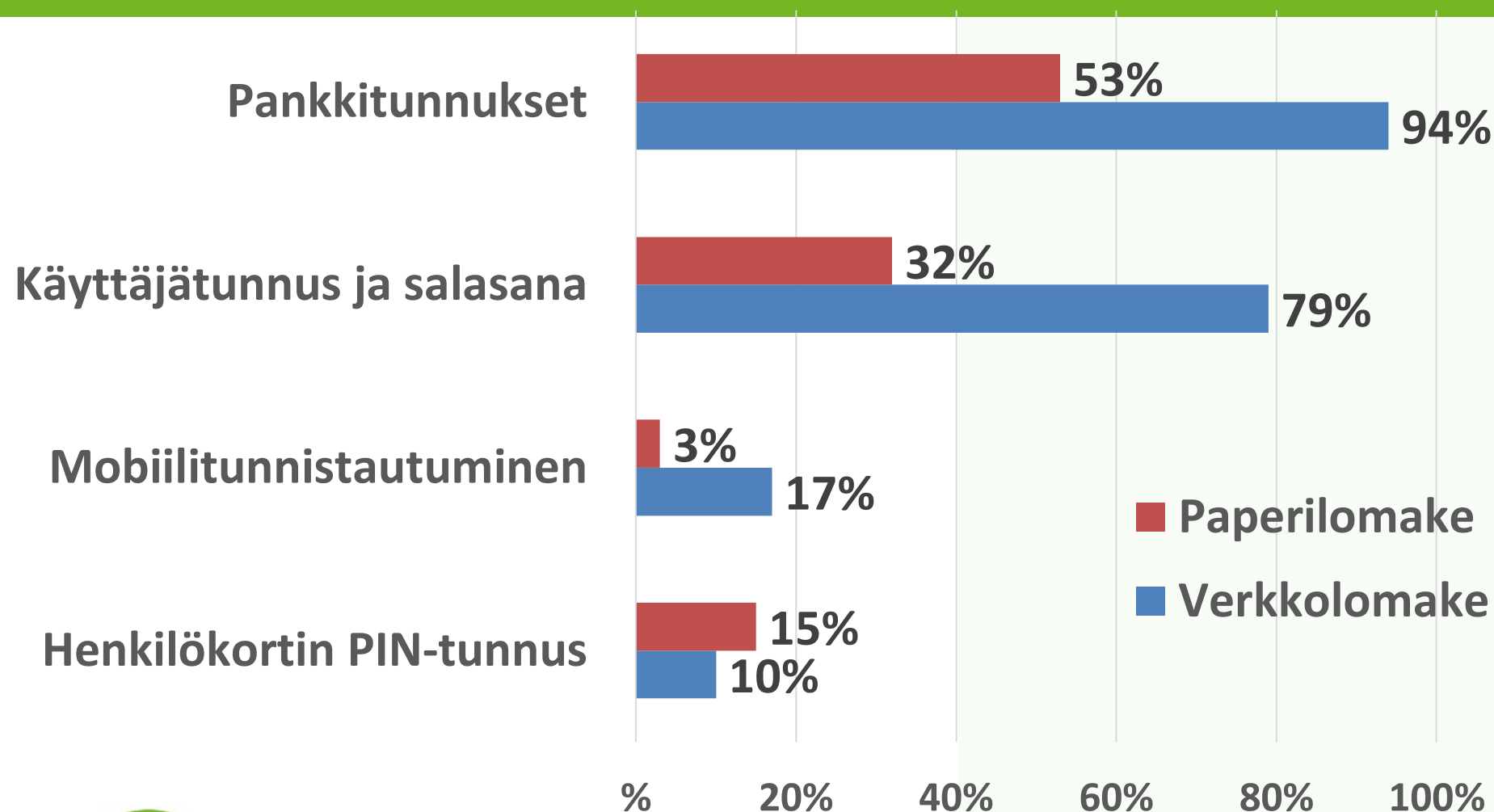

MIKSI IKÄIHMISET EIVÄT OLE TUNNISTAUTUNEET?

- 54 % ei ole tunnistautumisvälineitä
- 44 % ei ole käyttänyt palveluja,
joissa olisi tarvinnut tunnistautua
- 37 % ei osaa
- 14 % ei luota palvelun tietoturvaan

Miten olet tunnistautunut

■ Paperilomake
■ Verkkolomake

Ikäteknologiakeskuksen suositukset

- Ikäihmisiä on kuultava palvelujen kehittämisessä
- Tarvitaan helppokäyttöisiä ja toimintavarmoja palveluja
- Ikäihmisille on tarjottava riittävä tuki ja neuvonta
- Mahdollisuus kasvokkain tehtävään asiointiin on turvattava
- Maksuttomat tai kohtuuhintaiset palvelut on taattava kaikille

Digitalisaatio kuuluu kaikille!

Ikäihmisten äänen kuuluminen vaatii tiivistä yhteistyötä ja yhteistä kehittämistä eri toimijoiden kesken.

Sanna Kaijanen

040 508 1716

Sanna.kaijanen@valli.fi

www.ikateknologiakeskus.fi

Twitter @ikateknologiaK